

Nederlands
Genootschap
van Burgemeesters

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties (BZK)
Mw. mr. drs. H.G.J. Bruins Slot
Postbus 20011
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Datum
24 oktober 2022
Kenmerk
TRE/U202200679
Telefoon
070-373 8393
Bijlage(n)
-

Onderwerp

Ontwerpbesluit tot wijziging van het Kiesbesluit (toevoeging
pandemieafdeling)

Geachte mevrouw Bruins Slot,

U hebt de VNG, NVVB en het NGB gevraagd om een reactie op het ontwerp tot wijziging van het Kiesbesluit in verband met het stellen van regels ten behoeve van het houden van een verkiezing in tijden van pandemie (hierna: ontwerpbesluit). Graag maken wij van de geboden mogelijkheid gebruik om op dit ontwerpbesluit te reageren.

Het Wetsvoorstel toevoeging pandemieafdeling Kieswet maakt ook aanpassing van het Kiesbesluit nodig. Met het ontwerpbesluit wordt daartoe een beperkte pandemieafdeling aan het Kiesbesluit toegevoegd.

Wij kunnen in het algemeen instemmen met de voorgestelde bepalingen, maar hebben wel enkele vragen bij het ontwerpbesluit.

Artikel I regelt dat artikel J 5 lid 2 van het Kiesbesluit vervalt. Voorts wordt voorgesteld een nieuw artikel J 5a in te voegen waarin staat dat een kiezer wordt voorzien van rood schrijfmateriaal. Met het vervallen van lid 2 van artikel J 5, vervalt ook het voorschrift dat in elk stemhokje zich een lessenaar bevindt. Deze lessenaar is bedoeld om het stembiljet op te leggen, zodat de kiezer het stembiljet eenvoudiger kan invullen. Dit voorschrift komt, voor zover wij hebben kunnen nagaan, niet elders in het Kiesbesluit terug. Dit voorschrift zou zijn gelding moeten behouden en wij verzoeken u daarom het ontwerpbesluit hierop aan te passen.

Het nieuwe artikel J 5a biedt vrijheid voor de gemeentelijke organisatie om te bepalen op welke wijze de kiezer wordt voorzien van het rode potlood: door dit in het stemhokje klaar te leggen dan wel ergens anders in het stemlokaal klaar te leggen of uit te delen. Wij onderschrijven de ruimte die hiermee aan de uitvoeringpraktijk wordt gelaten. Deze ruimte lijkt evenwel enigszins ingeperkt te worden doordat in de algemene toelichting staat dat de kiezer in tijden van pandemie het potlood

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

'uitgereikt krijgt' (p. 3). Ook dan kan het echter vanwege het voorkomen van verspreiding van de infectiezieke juist wenselijk zijn dat de kiezer het potlood zelf kan pakken. Wij verzoeken u daarom de algemene toelichting op dit punt in overeenstemming te brengen met de artikelsgewijze toelichting waarin die ruimte wel wordt geboden (zie p. 4).

Artikel Yb 3 van het ontwerpbesluit ziet op een uitbreiding van de lijst identiteitsdocumenten die een kiezer kan gebruiken om zich te kunnen identificeren. Dit geldt als uitwerking van het artikel Yb10 van het bovenliggende wetsvoorstel. In het ontwerpbesluit (en in het wetsvoorstel) zijn twee procedures niet benoemd. De eerste betreft een verzoek tot registratie dan wel wijziging in het kiezersregister voor kiezers in het buitenland die aan de Tweede Kamer en Europees Parlementsverkiezingen mogen meedoen. Daarnaast is het, nu het wetsvoorstel Wet kiescollege niet-ingezetenen is aangenomen, ook voor personen die in het buitenland wonen mogelijk zich te registreren voor de verkiezing van het kiescollege en/of zich kandidaat te stellen voor een verkiezing van dat college. Ook voor deze procedures kan het wenselijk zijn om andere identiteitsdocumenten te kunnen gebruiken in tijden van een pandemie. We verzoeken daarom hiervoor (alsnog) een grondslag te bieden in het wetsvoorstel en in het ontwerpbesluit ook voor deze procedures te verduidelijken welke aanvullende documenten gebruikt zouden mogen worden om zich te kunnen identificeren.

In het voorgestelde artikel Yb 8 van het bovenliggende wetsvoorstel staat dat indien de omstandigheden in verband met een pandemie daartoe nopen, burgemeester en wethouders een andere dan een eerder aangewezen locatie voor de zitting van een stembureau kunnen aanwijzen. In het tweede lid van dit artikel wordt geregeld hoe deze verandering van zittingslocatie kenbaar moet worden gemaakt aan de kiezers. Een dergelijke bepaling was ook van kracht onder de Tijdelijke wet verkiezingen covid-19 (artikel 5). Ter uitvoering van deze bepaling regelde artikel 3 van het Tijdelijk besluit verkiezingen covid-19 dat kiezers bij de kennisgevingen als bedoeld in artikel J 1 en M 8 van het Kiesbesluit worden gewezen op de mogelijkheid dat kort voor de dag van stemming locaties van stembureaus kunnen wijzigen en dat zij daarover worden geïnformeerd. Wij konden opname van deze bepaling in het Tijdelijk besluit destijds onderschrijven, omdat van belang is dat kiezers voldoende worden geïnformeerd over eventuele veranderingen van zittingslocaties. Een dergelijke bepaling ontbreekt echter in het ontwerpbesluit zonder dat ons duidelijk is waarom daaraan niet langer behoefte zou bestaan bij een pandemie. Wij verzoeken u daarom te heroverwegen het regime van het Tijdelijke besluit verkiezingen covid-19 op dit punt te continueren.

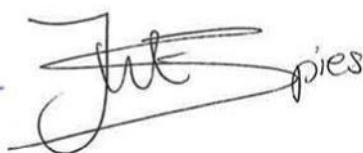
Wij verzoeken u bovenstaande punten bij de verdere behandeling van het ontwerpbesluit te betrekken.

Met vriendelijke groet,
VNG

mr L.K. Geluk
Algemeen directeur

NGB

mr. drs. J.W.E. Spies
Voorzitter

NVVB

S.A.J. Rijsdijk
Voorzitter